

KRIŽNI PUT DRINSKIH MUČENICA

UVOD

Pratimo te, Gospodine, na tvome križnome putu s tolikima koji su križ dragovoljno prihvatili i pošli za tobom. Među njima su i Drinske mučenice. One su svjedokinje da se isplati tebi vjerovati i u tvoje ruke položiti svoj život. One su nam vodilje kroz bespuća našega života. Svoju vjeru izrazile su ne samo riječima nego i nasljedovanjem tebe do mučeničke smrti. U ovome križnom putu pratimo njihove posljednje dane moleći te da nam po njihovu zagovoru pomogneš nositi naše životne križeve.

*Stala plačuć' tužna Mati,
gledala je kako pati
Sin joj na križ uzdignut.*

I. POSTAJA: **Isusa osuđuju na smrt**

*Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te!
Jer si svojim svetim križem otkupio svijet!*

Uz stalnu paljbu i zveket oružja uznemirivali su sestre u njihovu skromnom samostanu na Palama nazvanom gostinjcem siromaha. Provališe u samostan. Siromasi više ne mogu u svoj „hotel“. Ručak koji se ondje svakodnevno kuhao za njih siromasi više neće jesti. Započeti poslovi ostat će nedovršeni jer u kući više nisu sestre. Neki drugi ljudi, nepozvani, hodaju po njoj. Zaviruju u svaki kutak i uzimaju što im drago. Danas sestre započinju svoj križni put od Pala preko Romanije do Goražda.

Gospodine, tebe su svezali, a njima naredili da napuste svoj dom. Molimo te, daj i nama snage prihvatiti nepravedne osude, prihvatiti ih u unutarnjoj slobodi duha. Neka i nas nosi čvrsta vjera da si uvijek s nama.

*Dušom njenom razboljelom,
rastuženom, ražaljenom
prolazio mač je ljut.*

II. POSTAJA: **Isus prima na se križ**

*Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te!
Jer si svojim svetim križem otkupio svijet!*

Čuvši da vojnici ulaze u kuću, sestre je obuzeo strah. Iako nikome nisu učinile ništa loše, osjećale su da ovi „posjetitelji“ nisu razumni sugovornici. Dobro je biti spreman na najgore, biti pomiren s Gospodinom. Pođoše u sobu u kojoj je kao gost boravio jedan svećenik, padoše na koljena i zatražiše odrješenje. Ne dvoumeći, svećenik im udijeli traženo. Sada neka bude što će biti.

Onaj tko prima križ, čini to znajući da taj križ može za njega biti smrtonosan. Utjeha je poći ususret neizvjesnosti pomiren sa svima. Ti si, Gospodine, moleći u Getsemanskom vrtu, prihvatio sve što se ima dogoditi. Daj i nama mudrost prihvaćanja teških situacija i mudrost življenja u miru s tobom, sa sobom i bližnjima.

*O koliko ucviljena
bješe ona uzvišena
Majka Sina jedinog!*

III. POSTAJA: *Isus pada prvi put pod križem*

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te!

Jer si svojim svetim križem otkupio svijet!

Istjerane iz svoga samostana, sestre pokušavaju sabrati misli i sagledati što im se događa. Možda je riječ o nekom nesporazumu? Trebaju li pokušati dokazati tim vojnicima tko su i što su? Ili će vojnici sami po njihovom mirnom i dostojanstvenom držanju zaključiti da su one žene, časne sestre, koje nikome nisu ništa zla učinile.

Kada se nađemo u prilici da ne znamo kako reagirati ni kako se ophoditi sa zlom koje nas je okružilo, kada počnemo razmišljati o tome da bismo možda trebali uzvratiti jednakom mjerom, ti nam, Gospodine, udijeli strpljenje, bistrinu uma i snagu srca da radije prihvatimo vlastitu nemoć nego da posegnemo za zlom.

*Bol bolova sve to ljući
blaga Mati gledajući
muke slavnog Čeda svog.*

IV. POSTAJA: *Isus susreće svoju svetu Majku*

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te!

Jer si svojim svetim križem otkupio svijet!

Dok ih odvede, sestre se obaziru i pogledavaju prema kući. U mislima prebiru taj zadnji trenutak kada moraše napustiti dom. Sada bi trebale biti u kapelici na zajedničkoj molitvi. Trebale bi ti reći hvala za dan koji je minuo, za posao koji privedoše kraju, za ljude koje susretoše, za darove kojima si ih obdario. No mirnoća ustaljenoga svakodnevnog hoda prekinuta je tuđim nasilnim upadom u njihov životni prostor i vrijeme, u njihove živote.

Životne situacije nas, Gospodine, dovode do toga da često nismo u stanju ni mogućnosti ostvariti zamišljeno ili potrebno. Sačuvaj u nama mir i razboritost da ne podlegnemo napasti naglosti, donošenja nepromišljenih odluka i traženja brzih rješenja. Pomozi nam da svoje vrijeme znademo rasporediti tako da ga imamo dovoljno za molitvu i rad, za odmor i druženje.

*Koji čovjek ne bi plak'o
Majku Božju videć' tako,
u tjeskobiolikoj?*

V. POSTAJA: *Šimun Cirenac pomaže Isusu nositi križ*

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te!

Jer si svojim svetim križem otkupio svijet!

Tako preplašene i ozeble, sestre hode putem za koji ne znaju kuda ide ni kamo ih vodi. Usput susreću znatizeljne poglede. Neki ih gledaju u čudu, neki sažaljivo, a neki i sa zadovoljnim prezirom. Većina domaćih ljudi zna tko su i odakle su. Ipak, nitko se nije usudio javno založiti za njihovo oslobađanje ni išta drugo izreći u njihovu korist. Suočen s nasiljem čovjek je sklon pognuti glavu i, da sebe zaštititi, praviti se da ništa ne vidi.

I mi smo, Gospodine, često sputani mnogim strahovima. Premda osjećamo nepravdu, nemamo snage glasno je imenovati i boriti se za pravdu. Radije se povlačimo i šutimo, praveći se da nas se to ne tiče. Nedostaje nam jakost Šimuna Cirenca. Natjeran od

nepravednih, stao je na stranu Pravednoga. Ojačaj nas, Gospodine, kad se suočavamo s vlastitim strahovima.

*Tko protužit' neće s čistom
kada vidi gdje za Kristom
razdire se srce njoj?*

VI. POSTAJA: *Veronika pruža Isusu rubac*

*Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te!
Jer si svojim svetim križem otkupio svijet!*

Uvedoše ih u jednu kuću. Na licima domaćina ocrtava se sućut prema nepozvanim gošćama. Zasiurno, sestre osjete olakšanje. Domaćin ustaje u njihovu obranu te moli da ih puste na miru jer one nisu nikome ništa zla učinile. Tu ih nakratko ostavljaju uz prijetnju domaćinu da će on biti odgovoran ako sestre pobjegnu. A one i ne pomišljaju na bijeg. Žele se malo ugrijati i odmoriti, obuću koliko-toliko posušiti. Sve to dobiše kod ove obitelji.

Ima dobrih djela koja ne mogu promijeniti ničiju sudbinu, ali mogu posvjedočiti ljudskost i milosrđe. Veronikin pruženi rubac. Zaštita pružena sestrama u toj skromnoj obitelji. Neka, Gospodine, svako dobročinstvo donese ploda i onima koji ga čine i onima kojima se čini. Neka milosrdnu ljubav osjete i oni koji su prema drugima nemilosrdni.

*Zarad grijeha svoga puka
gleda njega usred muka,
i gdje bičem bijen bi.*

VII. POSTAJA: *Isus pada drugi put pod križem*

*Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te!
Jer si svojim svetim križem otkupio svijet!*

Put vodi dalje u nepoznato. Noć je hladna. Vjetar nesmiljeno udara. Zasiurno sestre padaju po snjegovitome putu, ako je ondje puta uopće bilo. Možda uspijevaju u stisku ruke podići i ohrabriti jedna drugu: „Drži se, sestro. Nisi sama, zajedno smo. Isus nas nije napustio. Dobro će pobijediti. Ne nosimo na sebi nikakvu krivnju. Mirne smo savjesti. Ovo je naša Kalvarija.“

Lakše je, Gospodine, kada čovjek nije sam. Gdje su dvojica ili trojica u tvome imenu sabrana i ti si s njima. I u zlim okolnostima, kada te slavimo unatoč patnji. Kada pomažemo jedni drugima ustati nakon pada. Neka nam tada tvoja milost i dobrota bližnjih budu oslonac.

*Gleda svoga milog Sina
ostavljena sred gorčina
gdje se s dušom podijeli.*

VIII. POSTAJA: *Isus tješi jeruzalemske žene*

*Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te!
Jer si svojim svetim križem otkupio svijet!*

Vlasnik neke gostionice istjerao ih je jer za takve goste kao što su časne sestre kod njega nema mjesta. Odvedoše ih u drugu kuću. U obitelj s malom djecom koja znatiželjno

promatraju sestre. Sestre nemaju ništa čime bi mogle ukućanima zahvaliti za ležaj od slame koji su im ustupili. Mogu im darovati samo riječ zahvale, osmijeh i molitvu.

Blagoslovi, Gospodine, ljudsku sućut i sposobnost primijetiti i ublažiti patnju drugih ljudi. Često mislimo da ne možemo učiniti dovoljno pa zato ne činimo ništa. Pomozi nam da se ne bojimo učiniti sve što je u našoj moći, sve ako je to malo i neznatno. Pomozi nam prihvatiti vlastito siromaštvo i bogato dijeliti s drugima darove koje si nam ti dao.

*Vrelo milja, slatka Mati,
bol mi gorku osjećati,
daj da s tobom procvilim.*

IX. POSTAJA: *Isus pada treći put pod križem*

*Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te!
Jer si svojim svetim križem otkupio svijet!*

Najstarija među njima, s. Berchmana, ne može dalje. Odlučiše odvojiti je. Ostaje u mjestu u kojem se nalaze, a sestre odlaze dalje. Nemaju izbora. S. Berchmana ostaje sama. I prisila može postati blagoslov ako se dragovoljno prihvati, s vjerom u Boga.

Kada osjetimo da više ne možemo, da nas nemoć i klonulost tijela, duše ili duha odvajaju od tijeka života i da ostajemo sami u svojoj nemoći, tada nam ti, Gospodine, pruži svoju ruku i okrijepi nas Duhom životvornim. Ne dopusti da povjerujemo da si nas i ti napustio. Daj da i u najvećoj tami duha i napuštenosti ne izgubimo živu vjeru u tebe.

*Neka ljubav srca moga
gori sveđ za Krista Boga,
da mu u svem omilim.*

X. POSTAJA: *Isusa svlače*

*Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te!
Jer si svojim svetim križem otkupio svijet!*

Put ih vodi sve dalje i dalje, do vojarne u Goraždu. Sestre su se zasigurno obradovale znajući da su stigle na cilj četverodnevnoga putovanja. Možda će se moći malo odmoriti i ugrijati, a od sutra pomagati ranjenicima. U njima se pojavila nada da je njihov križni put završio. No uskoro će sve to pasti u vodu. Jedina će im i konačna nada ostati Gospodin.

Gospodine, ne dopusti nam gajiti lažne nade ni ustrajati u životnim lažima. Pogotovo nas očuvaj od toga da vjerujemo praznim obećanjima i prikrivenim zavodnjima Zloga. Daj nam da znamo razlučivati dobro koje nam od tebe dolazi i koje nas tebi vodi od lažnoga i trenutnoga dobra koje nas ostavlja ogoljenima i razorenima.

*Rane drage, Majko sveta,
Spasa za me razapeta
tisni usred srca mog.*

XI. POSTAJA: *Isusa pribijaju na križ*

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te!

Jer si svojim svetim križem otkupio svijet!

Vika i galama, riječi nepristojne i grube, a oni koji ih izgovaraju sve su bliže. Sestrama noge podrhtavaju, ruke klонуše, obuzima ih strah. Kako se suprotstaviti nasrtajima na njihovo dostojanstvo i Bogu zavjetovano djevičanstvo? Što učiniti? Nema drugoga izlaza nego učiniti što je još jedino moguće. Kroz otvoreni prozor umaći njihovoj zamci, Makar i uz cijenu života. „Oče, neka bude. Primi duh naš!“ „Sestre, za mnom“, povika s. Jula. I učiniše konačni skok vjere.

Gospodine, daj nam tako snažno pouzdanje u tebe kakvo su imale sestre Mučenice, da bismo i u beznadnim situacijama, kada nas pribijaju na križ, u tebi našle izlaz i spasenje. Daj da ti vjerujemo onako kako si ti vjerovao Ocu te takvom vjerom pobijedimo svijet.

*Neka dođu i na mene
patnje za me podnesene
Sina tvoga ranjenog.*

XII. POSTAJA: *Isus umire na križu*

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te!

Jer si svojim svetim križem otkupio svijet!

Čuju se jauci i zapomaganje sestara: „Isuse, spasi nas! Isuse, Marijo, Josipe!“! Skrhane, slomljenih tijela, ali neslomljene vjere. Znaju kome vjeruju i u kome leži njihova nada. Sjena smrti nadvija se na njih dok im živi zadaju posljednje udarce. Trenutak smrti trenutak je konačne pobjede dobra nad zlom. Sestre su pobijedile, iako njihova pobjeda, kao i Isusova, ostaje skrivena očima njihovih krvnika. No Bogu je očita: „Valjaš, slugo dobri i vjerni! U malome si bio vjeran, nad mnogim ću te postaviti! Uđi u radost gospodara svoga!“ (Mt 25,21).

Gospodine, svojom smrću i uskrsnućem dao si smisao smrti i učinio je vratima Neba. Nikakva ljudska tmina tebi nije tamna. S tvoga križa rodilo se spasenje za sve koji umiru zgaženi nepravdom. I za one koji nepravdu nanose. Otkupitelju slabih i nemoćnih, snagom svoga uskrsnuća dovrši u svakome čovjeku djelo spasenja.

*Daj mi s tobom suze livat',
Raspetoga oplakivat',
dok na svijetu budem ja.*

XIII. POSTAJA: *Isusa skidaju s križa*

Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te!

Jer si svojim svetim križem otkupio svijet!

Mrtva tijela ostaju ležati pod prozorom vojarne. Odgurat će ih na obalu rijeke Drine. Odbačene od ljudi i ostavljene uz rub života, počivaju na krilu zemlje, a onda bivaju predane vodi. Sućut nije smjela biti iskazana, nikakvo žaljenje ni počast. Jer oni bi bili tiha osuda zločina.

Gospodine, sve one koji su umrli bez ljudske sućuti, sve nasilno i bezrazložno pogubljeni položi u krilo svoje Majke i predaj ih vječnome zagrljaju svojega i našega Oca. Budite utjeha ožalošćenima koji tragaju za svojim nestalima i izgubljenima. Vratite život u živote onih koji ne znaju za grobove svojih voljenih.

*U tvom društvu uz križ stati,
s tobom jade jadovati
želja mi je jedina.*

XIV. POSTAJA: *Isusa polažu u grob*

*Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te!
Jer si svojim svetim križem otkupio svijet!*

Sestre, poput mnogih žrtava mržnje i terora, ostaju bez pravoga groba, predane obilju voda Drine. Ona im je dala novo ime: odsada su Drinske mučenice. A one Drini podariše da bude počivalište njih koje su u mukama, ali blažene, usnule u Gospodinu. Šuma će postati skriveni grob najstarijoj sestri koja bijaše odvojena od ostalih.

Gospodine, daj nam da se često sjetimo svoje prolaznosti i svega što smrću gubimo i ostavljamo iza sebe. Ali i da se sjetimo i svega što smrću dobivamo i pronalazimo. Nikada ne ostajemo bez svega, čak ni kad nemamo više ništa, ni grob. Nikada ne ostajemo bez svoga života i bez sebe. Pomozi nam da naš život nikada ne ostane bez tebe. Ni u sadašnjosti ni u vječnosti. Budi uistinu naš spasitelj i spasitelj svakoga čovjeka.

*Kada dođu smrti časi,
Kriste, Bože, nek me spasi
Majke tvoje zagovor.*

*Kad mi zemlja tijelo primi,
dušu onda uzmi ti mi
u nebeski blažen dvor.*

KRAJ

Vapaj „Isuse, spasi nas!“ s kojim su Drinske mučenice pošle u smrt, čuo je onaj kome je bio upućen. Spasio si, Isuse, svoje vjerne službenice. Svoj su križni put završile u tvome Kraljevstvu, a ne pod prozorom vojarne. Hvala ti i slava, tebi koji slaboga spašavaš od jačega, grlicu od jastreba. Ti zakriljuješ štitom one koji te ljube i čuvaš ih u dan kobni. Hvala ti za sve silno spasenje kojim nas neprestano pohađaš. Hvala ti za taj plod tvojega križa. Amen.

Hvaljen budi Isus Krist raspeti naš Otkupitelj
i njegova pod križem žalosna Majka Marija.

MOLITVA

Gospodine Bože,
ti si blažene Drinske mučenice,
sestre Julu, Berchmanu, Krizinu, Antoniju i Bernadetu
obdario milošću redovničkog zvanja i snagom da svoju vjernost
i ljubav prema tebi potvrde prolijevanjem krvi.
Udijeli i nama postojanost u vjeri da se, i uz cijenu trpljenja,
ne odijelimo od tebe.

Ponizno te molimo da ove svoje blaženice
pridružiš zajedništvu svetih sveopće Crkve
da bismo još odvažnije slijedili primjer njihova života
i iskusili njihov moćni zagovor
u svojim potrebama i životnim borbama.
Po Kristu Gospodinu našem.
Amen.

